

Universitätsbibliothek Paderborn

Clericus Romanus Contra Nimium Rigorem Munitus Duplici Libro

Quorum Uno Veteris Ecclesiæ Severitatem, Altero Præsentis Ecclesiæ
Benignitatem

[Veteris Ecclesiæ Severitatem]

Francolini, Baldassare

Monachii, 1707

VD18 14592622-001

Calumnia IV. Reis admortem damnatis olim Ecclesia veniam negavit, aut
negari permisit. Disp. IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41172

quād
form
re,
d Inn
l tecu
tus, m
nam n
n, m
ex ch
ex C
Tride
endū
andā
eri, n
atio.

CALUMNIA IV.

*Reis ad mortem damnatis olim Ec-
clesia veniam negavit, aut negari
permisit.*

DISPUTATIO IV.

Dest. Disc. **M**Orinus cap. I. lib. 10. probare contendens, ab Ecclesia veteri negatam fuisse veniam iis, qui pœnitentiam ad extremum vitæ terminum differebant, ut hanc praxim reddat minus mirabilem, & minus odiosam, alteram crudeliorēm proponit. Exposita igitur hac sua sententia, subdit. Neverō hanc tantillam severitatem exhorrescas, id observatum est in Gallia ad annum 1396. incriminum reos morti condemnatos. Sacramentum pœnitentie illis denegabatur. & in hunc usque diem, Sacramentum Eucharistie illis denegatur. Quibus verbis videtur asserere, hanc veniam fuisse praxim Ecclesiæ, quamvis postea ab eisdem fuerit repudiorata, ut aliæ multæ. Si enim haec Ecclesiæ praxis nunquam fuit, sed aliquorum

E. II

CALUMNIA IV.

46

rum Principum excessus , jam per hanc non
cusatur prior illa , quam excusare contendit
Igitur id etiam erit inter reliquias calumnias n
censendum , & cum reliquis rei sciendum.

2.

Doct. Rig. Fateberis tamen id fuisse sa
pisimè factitatum , nec ab Ecclesia per aliquo
sæcula fuisse vetitum , sed potius permisum ;
quidem factum persæpe id esse produnt hil
riæ . Referam ordine temporum aliquot exes
pla . Sub finem sœculi sexti Daco quidam , tel
Gregorio Turonensi lib. 5. hist. cap. 26. cu
vinctus teneretur à Chilperico , & cerneret
non posse mortem evadere , à Presbytero (Re
ge nesciente) pœnitentiam petiit . Cur Rege no
sciente ? nisi quia Rex , ut mos ferebat , ministrat
concessisset . Sæculo octavo Corbinianus Fa
singensis Episcopus cum Adalberti cuiusdam lu
spendio plectendi vitam à Judice obtinere na
potuisset , curavit clanculum excipere eius con
fessionem , ut scribit Aribus in ejus vita cap.
Cur autem clanculum ? nisi quia permisus alio
qui non tuisset ? Sæculo nono Patres Concl
Vormatiensis fuerunt à quibusdam interrogati
an hujusmodi homines essent in morte Sac
mentis muniendi , & post mortem oblationi
bus , & Missis juvandi , quod innuit , consu
visse tunc neutrum fieri . Circa idem temp
Dido Laudunensis Episcopus , reo extremo imp
plicio plectendo , pœnitentiam per confessio
nem pe
4. hist
ricus R
Conan
Rufu p
& pro
exposi
talis lib
dia Hil
tito no
cum vi
dotem
Sacram
agre o
non so
anno i
scopu
tis in C
dinis ti
etiam C
bratun
quatto
tio Sæ
F
batum
rum vi
lekiis
quentil
praxis j
nem

DISPUTATIO IV.

47

nem petenti negavit; ut habet Flodoardus lib.
4. hist. Rhemen. cap. 6. Sæculo undecimo Hen-
ticus Roberti Normannorum Ducis qui frater
Conano cuidam, qui Rotomagum Guilielmo
Rufo prodere tentaverat, ad mortem damnato,
& pro amore Dei, confessionem sibi permitti
exposcenti, denegavit, ut scribit Ordericus Vi-
talis lib. 8. ad an. 1090. Sæculo duodecimo San-
cta Hildiegundis, assumptâ veste virili, & emen-
titio nomine Joseph, pro latrone comprehensa,
cum videret, se jam fore damnandam, Sacer-
dotem rogavit, ut se confitentem audiret, &
Sacramentum Eucharistiae ministraret, quod
agre obtinuit, haud dubium, quia concedi
non soleret. Sæculo decimotertio, nempe
anno 1261. Bonifacius Cantuariensis Archiepi-
scopus in constitutionibus provincialibus edi-
tis in Concilio Lambetensi, ejusdem confuetu-
dinis tunc in eo Regno communis, meminit, uti
etiam Concilium Londinense, paulò post cele-
bratum, nempe anno 1268. Sæculo decimo-
quarto perseverabat ea in Gallia, & vix est ini-
tio Sæculi decimisexti, penitus sublata.

Fuisse autem ab Ecclesia hunc usum appro-
batum, aut saltem permisum in justam delicto-
rum vindictam, & ad cæteros à majoribus ma-
lesticiis ab sterrendos, probatur 1. ex tam fre-
quentibus exemplis, tamque diuturnâ hujus
praxis perseverantiâ. Ecclesiâ enim repugnan-
te

30

E. II

CALUMNIA IV.

48

te, factum id tamdiu non fuisset. Probatur ex eo, quod non ausus fuisset hunc morem ap probare Robertus Pullus S.R.E. Cardinalis, fecit scribens in lib. 5. sentent. cap. 55. Quis si (inquit) eum, qui in confessione est reus, reus quoque Divina pandant judicia (judicia enim Dei abyssus multa) non videtur ad Sacerdotem pertinere ad hujusmodi accedere debere. Ego enim Dei judicio convictus, aut ipso in misericordia deprehensus, Judici mundano traditur, sed dicem pro Sacerdote habet, quoniam ipsi occidetur scelerum pandere oportet, a quo pro ipsis penitentias recipiet. Nam si tales visitet Sacerdos proximorum flagitia roborantur spe confessionis, & charitatis, ita Pullus,

D.D. Nec probatum id unquam ab Ecclesia fuit, nec permisum, ita ut non reclamarit, servato eodem saeculorum ordine demonstrabatur. Prætereo Nicænae Synodi, Cælestini Primi, Leonis Primi Decreta superius allata, de quibus libet in morte absolvendis, ut etiam Canon. 13. Concilii Andegavensis, ut Penitentia loco omnibus pateat, qui conversi errorem suum volunt confiteri, quod ipsum statuit Concilium Epaunense, cuius est is Canon. 36. ne ullus remedio, aut spe veniae ab Ecclesia repellatur eaque sola afferam, quæ rem ipsam, de qua agimus, speciatim tangunt.

DISPUTATIO IV.

49

5-

Et primò Concilium Vormatiense agens
de iis, qui suspenduntur in patibulis c. 80, sic
ratiocinatur. Si omnibus de peccatis suis, pu-
ram Confessionē agentibus, & dignè Pænitentibus
communio in fine, secundum Canonicum jus-
sum danda est, cur non etiam iis, qui pro suis
peccatis pœnam extremam persolvunt? Scrip-
tum est enim, non vindicat Deus bis in ödipsum
nam Dominus ait, in quo cunque die conversus
fuerit peccator, peccata ejus non reputabuntur
ei Sc. Indè idem Concilium subdit eadem ipsi-
sima verba Cælestini Primi in resposione ad ca-
lumniam præcedentem à nobis allegata, quod
sanè ostendit eo Cælestini decreto præcipi, ut
omnes omnino, qui in morte veniam petunt,
quocumque tandem mortis genere decedant,
& cuiuscumque sint culpa rei, absolvantur; at-
que hanc solam semper fuisse ab Ecclesia pro-
batam praxim, nec aliam permisam. Conci-
ilio Vormatiensi concinit Triburiense cap. 31.
quod est de furibus, & latronibus. Idem enim
statuit, suumque statutum prædicto canone Ni-
cano, decretisque Innocentii, & Cælestini, à
nobis allegatis, aliisque hujusmodi juribus con-
firmat; ostenditque iterum, hanc semper fuisse
Ecclesiæ persuasionem, per ea decreta, omnes
omnino, qui in morte Veniam & Communio-
nem petunt, comprehendendi: Verba hujus Syno-

D

dī

di sunt hæc: Si fur vel latro vulneratus elabitur,
 Et expectatione mortis desperatus putatur, atque
 reconciliari se Mysteriis Sacosandis habitu cor-
 poris, Et voluntate pia mentis deprecatur, Deo
 que Et Sacerdoti, comite vitâ, emendatione
 morum, Et actuum confiteretur, Communionis gra-
 tiam non negamus tribuendam. In Nicana
 namque Concilio, statutum legimus, si quis ege-
 ditur de corpore ultimo, Et necessario Viatico
 minimè privetur. Item de ultima pænitentiâ
 in Ep. Innoc. Papæ cap. 21. Tribuitur ergo ea
 pænitentia extrema communio, ut homines ha-
 jusmodi, vel in supremis suis, permittente Sal-
 vatore Nostro, à perpetuo liberentur exitio. Item
 de eodem Carthaginensi 7. Et Celestini 15.
 ait. Quid rogo, aliud est ultimam Pænitentiâ
 am negare periclitanti, quam mortem ab-
 dere morienti?

Factum Didonis Laudunensis Episcopii
 damnavit Fulco Remensis Archiepiscopus apud
 Flotoardum à te cit. Tam barbarem consuetu-
 dinem improbarunt in Anglia utrumque illud
Concilium Lambetense, & Londinense, supo-
 derius laudatum, quin etiam Reges ipsi Al-
 redus, & Eduardus, editis in gratiam damnati-
 torum confiteri volentium Sanctissimis legibus
 quas confirmavit Canutus Rex, additis poemis
 in Judices, qui eas violarent. In Gallia vero
Clemens Papa Quintus in Concilio Viennen-

DISPUTATIO IV. 31

constitutionem edidit ad hujusmodi abusum
damnabilem abolendum, quæ habetur in lib.
9. Clementinarum tit. cap. 1. eamque ut ma-
jor indetimor existeret in transgressores, edi-
cio suo observari omnino mandavit Carolus Sex-
tus. Tandem Beatus Pius V. non absolutio-
nem tantum, sed etiam Eucharistiam ultimum
supplicium subituri præberi jussit, ut habetur
in ejus vita lib. 2. cap. 3. & constat ex hac ejus
ad suum Nuntium epistolâ.

Venerabili Fratri Iuanni Baptista
Archiepiscopo Rossanensi, Nostro, &
Sedis Apostolicae in Hispaniarum
Regnis apud Regem Catholicum
Nuntio.

PIUS PAPA V.

Nenerabilis frater, Salutem, & Apo-
stolicam benedictionem. Relatum
est Nobis, non permitti in istis Hi-
spaniae partibus, ut à Judicibus tem-
poralibus propter delictorum gravitatem capi-
tis damnati, post confessionem Sacerdoti factam,
Sacrum Eucharistiæ Sacramentum accipient.
Id Nos eis minimè denegandum esse censemus;
cum Christianæ charitati magis conveniat, eos

D 2

ad

ad resistendum tali tempore fortius diabolis
tentationibus Sacra Communione muniri ; ut
perituro corpore , saluti animæ , quantum fieri
potest , subveniatur. Itaque hunc abusum ,
qui Sacris etiam Canonibus repugnat , tolli cu-
pientes , Fraternitatē tuam de hac re cum charil-
simo in Christo filio nostro Rege Catholico aga-
re volumus , eique significare , placere Nobis , ut
supplicium ultimū subituris , pridie quam illo af-
fiantur , post confessionem Sacerdoti factam ,
Dominici corporis viaticum concedatur ; quo
per totam Hispaniam , & alias Provincias , &
locutionis Suæ , hortaberis eum , ut , sicut
eius pietate dignum est , posthac jubeat obse-
vari. Datum Romæ apud Sanctum Pe-
trum sub Annulo Piscatoris , die XXV.
Januarij MDLXVIII. Pontificatus
nostrri Anno Tertio.

